

Predsednik vlade RS
dr. Robert Golob,

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
Minister
Luka Mesec

Zahteva ZDUS glede uskladitve pokojnin

Spoštovani,

v zadnjih mesecih smo veliko govorili, pisali in predlagali pristojnim organom za čimprejšnje povečanje pokojnin v skladu z določili ZPIZ-2, saj sta ZDUS in Svet ZPIZ ugotovila, da so izpolnjeni vsi pogoji za izredno povečanje pokojnin po 8. odstavku 430. člena ZPIZ-2¹, in sicer naj bi to povečanje v septembru 2022 znašalo 4,4 %.

Ogorčeni smo bili glede predloga vlade, oz. MDDSZ glede povečanja pokojnin, ki nima podlage v veljavni zakonodaji. Kakšen je vaš trenutni predlog glede povečanja pokojnin nam ni znano. Predsednik vlade je sicer govoril o predčasnem rednem povečanju pokojnin za 4,5 % - kaj to pomeni za upokoјence, ne vemo. Kaj bo z rednim usklajevanjem v februarju 2023, nam tudi ni znano.

Ali bo v celoti povečanje v skladu s 105.² in 106.³ členom ZPIZ-2 ali kakšna kombinacija vsega navedenega, ali nič od tega!? Čeprav je izredno povečanje pokojnin za 4,4 % odstotkovno nekoliko nižje od predloga predsednik vlade, (4,5 %) predlagamo, da naj gre za izredno povečanje pokojnin v višini 4,4 % ali 4,5 %. Tako se izognemo vsem dilemam, kaj bo z rednim povečanjem od 1.1.2023 dalje. Povečanje je potrebno opraviti nemudoma, t.j. z izplačilom novembrske pokojnine, saj nam ni znano za kakšno obliko povečanja se je odločila vlada.

1

Na način iz prvega in drugega odstavka 106. člena tega zakona se lahko v letu, ki sledi letu, v katerem je ugotovljena pozitivna gospodarska rast bruto domačega proizvoda ali v letu, ko je rast najnižje pokojninske osnove dve leti zaporedoma nižja od rasti cen življenjskih potrebščin v obdobju januar–december preteklega leta v primerjavi z enakim obdobjem pred tem, na predlog sveta zavoda in ob soglasju Vlade Republike Slovenije, opravi izredna uskladitev pokojnin. (8. odst. 430. člena ZPIZ-2)

2

(1) Uskladitev pokojnin je namenjena ohranjanju njihove vrednosti.

(2) Uskladitev pokojnin se izvede enkrat letno na podlagi rasti povprečne mesečne bruto plače in povprečne rasti cen življenjskih potrebščin v Republiki Sloveniji, ki ju ugotovi in uradno objavi Statistični urad Republike Slovenije.

(3) Osnova za uskladitev je pokojnina, ki pripada uživalcu za mesec pred mesecem, v katerem se opravi uskladitev, ali pokojnina ob odmeri, če je opravljena v mesecu uskladitve ali pozneje v posameznem koledarskem letu. (105. člen ZPIZ-2)

3

(1) Uskladitev pokojnin po prejšnjem členu se opravi pri izplačilu pokojnin za mesec februar. Pokojnine se uskladijo za 60 % rasti povprečne bruto plače, izplačane za obdobje januar–december preteklega leta, v primerjavi s povprečno bruto plačo, izplačano za enako obdobje leto pred tem, in za 40 % povprečne rasti cen življenjskih potrebščin v obdobju januar–december preteklega leta v primerjavi z enakim obdobjem leto pred tem. Uskladitev pokojnin je izražena v odstotku in je seštevek obeh ugotovljenih delnih rasti.

(2) Uskladitev pokojnin po prejšnjem odstavku ne more biti nižja od ugotovljene polovične rasti cen življenjskih potrebščin.

(3) Odstotek uskladitve za posamezno leto ugotovi in objavi svet zavoda

Predsednik vlade gotovo ve, da so se ob visoki /hiper/ inflaciji v osemdesetih letih prejšnjega stoletja pokojnine redno povečevale vsak mesec za enak odstotek, kot je znašala inflacija. Leta 2000 je to razmerje znašalo 75 %, v letu 2021 pa je padlo globoko pod 57 %. Kam to vodi?! Vlada je dolžna zagotoviti realno vrednost pokojnin!

Predlagamo, da se vlada potruzi, da se razlika med povprečno plačo in pokojnino zmanjša, sicer se bo to brezno le še poglobljalo.

Pokojnine je potrebno povečati v odstotkih, tako kot to določa sistemska zakonodaja, nikakor pa ne v nominalnem znesku, saj to pelje v razgradnjo osnovnega pokojninskega sistema.

Kako absolutna in relativna vrednost pokojnin pada, pa smo že večkrat pisali.

Kaj prinaša interventni zakon o predčasnem rednem usklajevanju nam ni znano, še večja neznanica pa je redno usklajevanje v februarju 2023 na podlagi realiziranih podatkov o rasti plač / 60 % in 40 % inflacije v letu 2022./

O podrobnostih želimo biti seznanjeni danes, 27.10.2022 na srečanju s predsednikom vlade RS dr. Robertom Golobom.

Vsi prejemki, ki jih dobijo upokoјenci na račun draginje so socialna kategorija in jih je potrebno plačati iz proračuna, saj ne sodijo pod ZPIZ-2.

O rezultatih srečanja bomo obvestili slovensko javnost.

S spoštovanjem,

Predsednica Komisije za pokojninske in invalidske zadeve
Nežka Ivanetič

Predsednik ZDUS
Janez Sušnik

